

1. Schoolondersteuningsprofiel VMBO/HV

1.1 Onderwijsaanbod

a. Niveau

Op het Pius X- College bieden we de onderstaande leerwegen/programma's aan:

- VMBO Basisgerichte Leerweg
- VMBO Kadergerichte Leerweg
- VMBO Gemengde Leerweg
- VMBO Theoretische Leerweg
- HAVO
- Atheneum
- Gymnasium
- Tweektalig Onderwijs

Ons onderwijs is de basis voor doorstroming naar het vervolgonderwijs.

b. Speciale klassen

Schakelklassen:

Soms is er iets extra's nodig om de overstap vanuit de basisschool naar het VO te maken. Voor leerlingen die instromen op Basis-Kader niveau is er de mogelijkheid om in te stromen in de schakelklas vmbo. Voor leerlingen die instromen op havoniveau is er de schakelklas Havo. In beide voorzieningen worden leerlingen intensiever begeleid en zal de overstap daardoor wat soepeler verlopen. Door veelvuldig contact met de mentor en omdat er meer lessen in één lokaal worden gegeven wordt er een veilige omgeving gecreëerd.

Vanuit de basisschool kan het advies voor plaatsing in deze klas gegeven worden. De beslissing tot plaatsing in deze klas wordt door de toelatingscommissie van het Pius X-College genomen. Na twee jaar zal de leerling naar het reguliere Basis-Kader dan wel Havo doorstromen.

Extra tijdlokaal:

Voor leerlingen binnen de bovenbouw GT en HV is er een extra tijdlokaal. De leerlingen die recht hebben op extra tijd bij een proefwerk kunnen hier hun proefwerk in alle rust en met extra tijd maken.

Wereldklas:

Voor leerlingen die instromen vanuit een ander land en niet voldoende Nederlands spreken om deel te nemen aan het regulier onderwijs hebben we een wereldklas. In deze klas wordt veel aandacht besteed aan Nederlands en wordt gestimuleerd veel Nederlands te spreken. Er wordt gebruik gemaakt van Nederlandse methodes. Tweemaal per jaar wordt bekeken of een leerling uit de wereldklas kan instromen in het regulier onderwijs, er wordt bekeken welke leerweg passend is bij de leerling. Wanneer dat bepaald is wordt er een gedegen traject ingezet om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Transitielokaal (Interne Rebound);

Het transitielokaal is de interne reboundvoorziening van onze school en biedt voor leerlingen die vastlopen in hun leerweg en niet meer terecht kunnen binnen hun klas, diverse mogelijkheden zodat zij in de meeste gevallen toch het zicht op een diploma behouden. Tijdens hun verblijf in dit lokaal wordt bekeken welk ander ontwikkelingsperspectief voor deze leerlingen haalbaar en wenselijk is. De inrichting en organisatie van het transitielokaal voldoet aan de eisen die het Regionaal Samenwerkingsverband daaraan heeft gesteld.

Meldlokaal:

Wanneer leerlingen uit de klas gestuurd worden melden zij zich bij het meldlokaal. Hier is er directe opvang voor hen. Samen met de begeleider in het lokaal wordt de oorzaak van verwijdering besproken. Hierna gaat de leerling in gesprek met zijn docent om zo de terugkeer naar de les goed te laten verlopen. Wanneer een leerling gedurende meerdere uren niet in de klas kan zijn zorgen de docenten voor materiaal om aan te werken.

c. Profielen

De aangeboden profielen binnen de diverse leerwegen van het vmbo op onze school zijn:

- PIE
- BWI
- Z&W
- E&O (vooralsnog uitsluitend voor GL)
- Groen
- D & P (in ontwikkeling)

hv: Economie en Maatschappij
Cultuur en Maatschappij
Natuur en Gezondheid
Natuur en Techniek

1.2 Toelating

a. Basisschooladvies

Het advies van de basisschool is leidend om toegelaten te worden op het Pius X-College. Bij dubbel advies bepaalt het Pius X-College op welke leerweg de a.s. leerling geplaatst gaat worden. Ook bepaalt de toelatingscommissie welke leerling in aanmerking komen voor plaatsing in een schakelklas. Elke aangemelde leerling wordt in een warme overdracht besproken met de leerkracht van groep 8. Hiermee proberen we de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs zo soepel mogelijk te laten verlopen. Als er aanleiding voor is zal er een gesprek met ouders en leerling plaatsvinden.²

b. Aanvullende toelatingscriteria

Plaatsing in een schakelklas (BK of H) wordt bepaald door de toelatingscommissie onder advies van de gedragswetenschappers; deze laten onderzoeken of de ondersteuningsbehoeften van de bepaalde leerling dusdanig zijn dat hij/zij behoefte heeft aan de extra begeleiding die geboden wordt in de schakelklassen.

Voor toelating tot tweetalig onderwijs vindt er altijd een gesprek met leerling en ouders plaats.

Al onze regels rond toelating zijn opgenomen in het beleidsstuk aanname en plaatsing.

---

² ZIE: Beleidsdocument aanname en plaatsing op het Pius X-College

1.3 Basisondersteuning

a. Veilig schoolklimaat

Op school zijn aanwezig:

- Veiligheidsplan
- Regeling ter voorkoming van seksuele intimidatie, agressie, geweld
- Protocol medisch handelen
- Anti-pestprotocol
- Leerlingenstatuut

X

b. Cyclus planmatig handelen

In elke afdeling vindt wekelijks begeleidingsoverleg plaats. Hier bespreekt de betrokken teamleider van de afdeling de leerlingen die aangedragen worden door de mentoren samen met de gedragsdeskundige van de afdeling en de IB-coach. De IB-coach zorgt voor terugkoppeling naar de mentoren. Er is verslaglegging in SOM.

Het hoofd ondersteuningsteam overleg wekelijks met de gedragsdeskundigen en met de directeur onderwijs. Hier vindt beleidsmatige aansturing plaats en bespreking van casuïstiek.

Het hoofd ondersteuningsteam heeft vaste overlegmomenten met externe partijen waaronder leerplicht, het Lokale Ondersteuningsteam, GGD en politie. (Zie verder onder IVO-velden)

De mentor:

Elke klas heeft één of twee mentoren. Deze mentoren zijn het aanspreekpunt voor leerlingen, hun ouders, vakdocenten en de teamleider. De communicatie vanuit school naar thuis zal grotendeels via de mentor verlopen. Van de contactmomenten zal schriftelijk verslag gedaan worden in ons leerlingvolgsysteem (SOM).

c. Betrokkenheid Ouders/verzorgers

De relatie tussen ouders en school is niet vrijblijvend. Er is sprake van wederzijdse verantwoordelijkheid. Het Pius X-College werkt vanuit de overtuiging dat hoe hechter de band tussen school en ouders is, des te beter de resultaten zullen zijn. De Ouderraad bestaat uit een aantal ouders die allen één of meer kinderen op het Pius X-College hebben. De taak van de Ouderraad is het behartigen van de belangen van ouders en leerlingen. De school ziet de Ouderraad als een partner. Door kennis te delen, samen te werken, mee te denken en te ondersteunen proberen ouders een bijdrage te leveren aan goed onderwijs. Dit gebeurt door een open communicatie tussen school en ouders. De ouderraad organiseert jaarlijks enkele drukbezochte thema-avonden. Ook kunnen ouders via enquêtes hun mening geven of deelnemen aan klankbordgroepen.

Soms heeft een leerling meer ondersteuningsbehoeften dan waar in de klas aan voldaan kan worden. In zo'n geval zal in overleg met de ouders bekeken worden hoe tegemoetgekomen kan worden aan deze behoeften en wie daar een rol in zal gaan spelen binnen of zelfs buiten de school.

d. Afstemming onderwijs-leerlingpopulatie

Het Pius X- College staat midden in de Kempische samenleving. We willen het beste onderwijs verzorgen voor alle kinderen in deze regio. Het onderwijs wordt afgestemd op de doestellingen van de 'Brainport-regio' waar we deel van uitmaken. Leerlingen worden klaargestoomd voor het leven en de uitdagingen die op hun pad komen nadat ze het Pius X-College verlaten.

Het is de ambitie van het Pius X- College om eigentijds onderwijs te blijven ontwikkelen in verbinding met de omgeving van de school. Passend onderwijs is daar een belangrijke pijler van: voor iedere leerling is een leerroute die hem of haar past. Ons motto is daarbij leidend: 'jij leert, jij inspireert'. Het Pius X-College wil de leerlingen en medewerkers inspireren en geïnspireerd worden door iedereen die betrokken is bij de school.

e. Basisondersteuning binnen de IVO-velden³

- Aandacht en tijd

Veel van onze docenten zijn geschoold in het herkennen van leer- en sociaal emotionele problemen. Onze ambitie is ervoor te zorgen dat alle docenten hiervoor verdere scholing volgen alsmede voor het differentiëren binnen de klas en het opstellen van (groeps-) handelingsplannen. Voor het omgaan met dyslexie, AD(H)D, ASS, en gedragsproblematiek geldt hetzelfde. Onze docenten kunnen hiervoor ook altijd een beroep doen op de IB-coach. Deze heeft hiervoor een gerichte scholing gevolgd of zal deze op korte termijn gaan volgen. De ondersteuning vanuit de gedragsdeskundigen van onze school (orthopedagoog of psycholoog) is altijd in te zetten evenals de deskundigheid vanuit externen.

- Aangepast lesmateriaal

Op welke wijze wordt ondersteuning geboden aan leerlingen met dyscalculie (dyslexie!)?
In elk kernteam is voldoende bekwaamheid aanwezig om voor dyslexie ondersteuning te kunnen bieden binnen de basisondersteuning. Er is voor elke leerweg een dyslexiebegeleider beschikbaar, op deze personen kan een beroep gedaan worden door leerlingen, docenten en mentoren.

Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben zijn er laptops beschikbaar om hun toetsen te maken. Meestal zullen de leerlingen met dyslexie hier gebruik van maken. Door deze leerlingen is ook het Kurzweil programma te gebruiken (voorleesprogramma). RT-materiaal is er voor de leerlingen die hier behoefte aan hebben en zal worden ingezet door de RT-begeleiders.

- Aanpassing in de ruimte

Onze school beschikt in iedere vleugel en ieder apart gebouw over liften zodat alle leerlingen, indien noodzakelijk, op alle verdiepingen kunnen komen wanneer ze geen gebruik kunnen maken van de trappen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een toilet voor mindervaliden beschikbaar.

Voor elke leerweg zijn er rustige ruimten ter beschikking waar een leerling zich kan terugtrekken indien dat gewenst is. Ook zijn er prikkelarme werkplekken zodat een leerling zich beter kan concentreren. We maken ook gebruik van deze ruimten om een 'time-out' te kunnen aanbieden wanneer het volgen van de les in de klassensituatie even niet meer gaat.

---

³ IVO-Velden: Indiciestelling vanuit Ondersteuningsbehoefte. Deze vijf velden worden landelijk erkend om ondersteuningsbehoefte in kaart te brengen: Aandacht en tijd; Aangepast lesmateriaal; Aanpassing in de ruimte; Expertise; Samenwerking met andere instanties.

- Expertise
Welke expertise heeft de school in huis

Wat	Voor wie	Door wie	Omschrijving
Begeleiding in de klas	Alle leerlingen	Vakdocenten	Vakdocenten zijn in staat om leerlingen goed te begeleiden in het kennis overdragen maar ook in de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling
Schakel tussen school en thuis	Alle leerlingen	Mentoren	De mentor begeleidt de leerling in zijn ontwikkeling op school. Hij/zij is hierbij de schakel tussen vakdocenten, leerlingen en ouders.
Leidinggevende per kernteam	Leerlingen en docenten	Teamleiders	Voortgang van onderwijsloopbaan van leerlingen binnen het kernteam volgen. Uitzetten onderwijskundige ontwikkelingen en begeleiding van dit proces. Leidinggeven aan docenten binnen het kernteam.
Intern Begeleider en coach van leerlingen en docenten van het kernteam	Leerlingen en docenten	IB/ coach	De IB/ coach is de begeleider een grote rol speelt in de begeleiding van de leerling met extra ondersteuningsbehoeften . Hij/ zij zet de begeleiding uit naar de mentor of de IB'er en monitort of dit goed verloopt. Verder is hij/zij vraagbaak voor de docenten en geeft hij/zij ondersteuning aan de docenten omtrent de manier waarop een leerling begeleid moet worden in de klas. IB/coach kan ook zelf

			kortdurende begeleiding geven aan leerlingen.
Adviesorgaan, onderzoeker en begeleiding voor kernteams	Teamleiders, IB/coaches en leerlingen	Gedragswetenschappers (Psycholoog en orthopedagoog)	De gedragswetenschappers nemen deel aan de het wekelijks begeleidingsoverleg tussen haar, de teamleider en de IB/coach. Zij adviseren de anderen in het begeleidingsoverleg hoe de leerling te begeleiden indien nodig. Ze bepaalt met de anderen welke ondersteuning de leerling nodig heeft na signalering van problemen. De gedragswetenschapper doet aanvullend onderzoek indien gewenst.
Trainingen	Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	Trainers	We bieden een aantal trainingen aan leerlingen die daar behoefte aan hebben; Faalangstreductietraining Examenvreestraining Rots en Watertraining Rouwsteunverwerking
NT2 begeleiding	Leerlingen die minder dan 6 jaar in Nederland wonen	NT2 begeleiders	Leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben en minder dan 6 jaar Nederlands onderwijs hebben genoten kunnen aanspraak maken op NT2 begeleiding.
Ondersteuning bij doorstroom naar vervolgonderwijs	Alle leerlingen die onze school zullen gaan verlaten	Decanen	De decanen begeleiden de leerlingen naar een vervolgopleiding, meestal wanneer ze onze school met een diploma zullen gaan verlaten.

X

- Samenwerking met andere instanties

Met welke instantie werkt de school structureel samen in de basisondersteuning?

Naam instantie	Toelichting op de aard van de samenwerking
CJG+ De Kempen	Een medewerker van het LOT (Lokaal Ondersteuningsteam van de Kempengemeenten) neemt deel aan het Ondersteuningsteam overleg. Zij is de schakel tussen school en de zorg voor de jeugdigen vanuit de gemeenten in de Kempen. Wanneer de problematiek zijn oorsprong kent in de thuissituatie kunnen de ouders zich aanmelden bij het LOT (onderdeel van CJG+) om van daaruit ondersteuning te kunnen krijgen. Wanneer de problematiek te complex is voor het LOT zal de casus doorgezet worden naar het Kempenteam.
Leerplicht	De leerplichtambtenaar sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de jeugdarts en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.
Jeugdarts	De jeugdarts (van GGD) sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de leerplichtambtenaar en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.
Politie	Wekelijks vindt er overleg plaats met politie om zaken af te stemmen met elkaar. Politie kan ingezet worden wanneer er strafbare gebeurtenissen plaatsvinden of wanneer zaken daar dicht tegenaan zitten en een leerling gewaarschuwd moet worden over zijn of haar gedrag. Minstens twee keer per jaar vinden onaangekondigd kluisjescontroles plaats.
Novadic Kentron	NK kan ingezet worden wanneer een situatie daarom vraagt. Te denken valt aan verslavingsproblematiek en voorlichting.
Veilig Thuis	School kan anoniem advies inwinnen bij Veilig Thuis. Aan de hand van de meldcode kan school een melding doen bij Veilig Thuis waarna een onderzoek zal plaatsvinden.
Raad van de Kinderbescherming	De RvK zal contact opnemen met school wanneer zij aanvullende informatie nodig heeft in hun onderzoek omtrent problematiek rondom een leerling.

X

1.4 Extra ondersteuning

- Aangepaste onderwijsmaterialen en -faciliteiten

Voor leerlingen die fysieke ondersteuning nodig hebben voor hun audio- dan wel visuele problematiek kunnen wij gebruik maken van o.a. geluidsversterkende apparatuur (bijv. microfoon voor de docent welke aangesloten is aan gehoorapparatuur van de slechthorende leerling) en vergrote leermiddelen (boeken op A3-formaat). Deze middelen kunnen in de klas gebruikt worden door de individuele leerling die hier behoefte aan heeft.

- Aanpassingen inrichting gebouw

Onze school beschikt in iedere vleugel en ieder apart gebouw over liften zodat alle leerlingen, indien noodzakelijk, op alle verdiepingen kunnen komen wanneer ze geen gebruik kunnen maken van de trappen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een toilet voor mindervaliden beschikbaar.

Voor elke leerweg zijn er rustige ruimten ter beschikking waar een leerling zich kan terugtrekken indien dat gewenst is. Ook zijn er prikkelarme werkplekken zodat een leerling zich beter kan concentreren. We maken ook gebruik van deze ruimten om een 'time-out' te kunnen aanbieden wanneer het volgen van de les in de klassensituatie even niet meer gaat.

- Expertise

DOCENTEN

Wat	Voor wie	Door wie	Omschrijving
Extra begeleiding leerlingen	Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	IB'er	De IB'er begeleidt een leerling met extra ondersteuningsbehoeften. Frequentie en duur wordt bepaald aan de hand van de behoeften van de leerling.
Intern Begeleider en coach van leerlingen en docenten van het kernteam	Leerlingen en docenten	IB/ coach	De IB/ coach is de begeleider een grote rol speelt in de begeleiding van de leerling met extra ondersteuningsbehoeften. Hij/ zij zet de begeleiding uit naar de mentor of de IB'er en monitort of dit goed verloopt. Verder is hij/zij vraagbaak voor de docenten en geeft hij/zij ondersteuning aan de docenten omtrent de manier waarop een leerling begeleid moet worden in de klas. IB/coach kan ook zelf kortdurende begeleiding geven aan leerlingen.
Trainingen	Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	Trainers	We bieden een aantal trainingen aan leerlingen die daar behoefte aan hebben; Faalangstreductietraining

			Examenvreestraining Rots en Watertraining Rouwsteenverwerking
--	--	--	---

SPECIALISTEN

Wat	Voor wie	Door wie	Omschrijving
Adviesorgaan en begeleiding voor kernteams	Teamleiders, IB/coaches en leerlingen	Gedragswetenschappers (Psycholoog en orthopedagoog)	De gedragswetenschappers nemen deel aan de het wekelijks begeleidingsoverleg tussen haar, de teamleider en de IB/coach. Zij adviseren de anderen in het begeleidingsoverleg hoe de leerling te begeleiden indien nodig. Ze bepaalt met de anderen welke ondersteuning de leerling nodig heeft na signalering van problemen. De gedragswetenschapper doet aanvullend onderzoek indien gewenst.

X

- Samenwerking met andere instanties

Naam instantie	Toelichting op de aard van de samenwerking
CJG+ De Kempen	Een medewerker van het LOT (Lokaal Ondersteuningsteam van de Kempengemeenten) neemt deel aan het Ondersteuningsteam overleg. Zij is de schakel tussen school en de zorg voor de jeugdigen vanuit de gemeenten in de Kempen. Wanneer de problematiek zijn oorsprong kent in de thuissituatie kunnen de ouders zich aanmelden bij het LOT (onderdeel van CJG+) om van daaruit ondersteuning te kunnen krijgen. Wanneer de problematiek te complex is voor het LOT zal de casus doorgezet worden naar het Kempenteam.
Leerplicht	De leerplichtambtenaar sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de jeugdarts en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.
Jeugdarts	De jeugdarts (van GGD) sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de leerplichtambtenaar en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.
Politie	Wekelijks vindt er overleg plaats met politie om zaken af te stemmen met elkaar. Politie kan ingezet worden wanneer er strafbare gebeurtenissen plaatsvinden of wanneer zaken daar dicht tegenaan zitten en een leerling gewaarschuwd

	moet worden over zijn of haar gedrag. Minstens twee keer per jaar vinden onaangekondigd kluisjescontroles plaats.
Novadic Kentron	NK kan ingezet worden wanneer een situatie daarom vraagt. Te denken valt aan verslavingsproblematiek en voorlichting.
Veilig Thuis	School kan anoniem advies inwinnen bij Veilig Thuis. Aan de hand van de meldcode kan school een melding doen bij Veilig Thuis waarna een onderzoek zal plaatsvinden.
Raad van de Kinderbescherming	De RvK zal contact opnemen met school wanneer zij aanvullende informatie nodig heeft in hun onderzoek omtrent problematiek rondom een leerling.

X

1.5 Verwijzing naar relevante websites:

Verwijzing naar uitgebreide website van de school:

www.piusx-college.nl In de digitale schoolgids worden de ondersteuningsvoorzieningen op afdelingsniveau nader uitgewerkt.

Verwijzing naar vergelijkingsite:

www.scholenopdekaart.nl Op de site van Scholen op de Kaart zijn van alle scholen de schoolondersteuningsprofielen opgenomen.

Verwijzing naar website van het samenwerkingsverband:

www.swveindhovenkempeland.nl Op de site van het Regionaal samenwerkingsverband staat onder andere het regionale ondersteuningsplan en kunnen ouders informatie inwinnen met betrekking tot passend onderwijs.

Verwijzing naar passend onderwijs:

www.passendonderwijs.nl

www.steunpuntpassendonderwijs.nl Voor alle vragen rond Passend Onderwijs

BIJLAGE

IVO-velden	Ondersteuning	
	Basis	Extra
Extra aandacht en tijd	<p>Veel van onze docenten zijn geschoold in het herkennen van leer- en sociaal emotionele problemen. Onze ambitie is ervoor te zorgen dat alle docenten hiervoor verdere scholing volgen alsmede voor het differentiëren binnen de klas en het opstellen van (groeps-) handelingsplannen. Voor het omgaan met dyslexie, AD(H)D, ASS, en gedragsproblematiek geldt hetzelfde. Onze docenten kunnen hiervoor ook altijd een beroep doen op de IB-coach. Deze heeft hiervoor een gerichte scholing gevolgd of zal deze op korte termijn gaan volgen. De ondersteuning vanuit de gedragsdeskundigen van onze school (orthopedagoog of psycholoog) is altijd in te zetten evenals de deskundigheid vanuit het externenteam.</p>	<p>Extra tijd lokaal voor leerlingen die recht hebben op extra tijd bij het maken van prefwerken.</p>
Onderwijsmaterialen, - faciliteiten	<p>In elk kernteam is voldoende bekwaamheid aanwezig om voor dyslexie ondersteuning te kunnen bieden binnen de basisondersteuning. Er is voor elke leerweg een dyslexiebegeleider beschikbaar, op deze personen kan een beroep gedaan worden door leerlingen, docenten en mentoren. Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben zijn er laptops beschikbaar om hun toetsen te maken. Meestal zullen de leerlingen met dyslexie hier gebruik van maken. Door deze leerlingen is ook het Kurzweil programma te gebruiken (voorleesprogramma). RT-materiaal is er voor de leerlingen die hier behoefte aan hebben en zal worden ingezet door de RT-begeleiders.</p>	<p>In elk kernteam is voldoende bekwaamheid aanwezig om voor dyslexie ondersteuning te kunnen bieden binnen de basisondersteuning. Er is voor elke leerweg een dyslexiebegeleider beschikbaar, op deze personen kan een beroep gedaan worden door leerlingen, docenten en mentoren. Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben zijn er laptops beschikbaar om hun toetsen te maken. Meestal zullen de leerlingen met dyslexie hier gebruik van maken. Door deze leerlingen is ook het Kurzweil programma te gebruiken (voorleesprogramma). RT-materiaal is er voor de leerlingen die hier behoefte aan hebben en zal worden ingezet door de RT-begeleiders.</p>

Inrichting gebouw	<p>Onze school beschikt in iedere vleugel en ieder apart gebouw over liften zodat alle leerlingen, indien noodzakelijk, op alle verdiepingen kunnen komen wanneer ze geen gebruik kunnen maken van de trappen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een toilet voor mindervaliden beschikbaar.</p> <p>Voor elke leerweg zijn er rustige ruimten ter beschikking waar een leerling zich kan terugtrekken indien dat gewenst is. Ook zijn er prikkelarme werkplekken zodat een leerling zich beter kan concentreren. We maken ook gebruik van deze ruimten om een 'time-out' te kunnen aanbieden wanneer het volgen van de les in de klassensituatie even niet meer gaat.</p>	<p>Onze school beschikt in iedere vleugel en ieder apart gebouw over liften zodat alle leerlingen, indien noodzakelijk, op alle verdiepingen kunnen komen wanneer ze geen gebruik kunnen maken van de trappen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een toilet voor mindervaliden beschikbaar.</p> <p>Voor elke leerweg zijn er rustige ruimten ter beschikking waar een leerling zich kan terugtrekken indien dat gewenst is. Ook zijn er prikkelarme werkplekken zodat een leerling zich beter kan concentreren. We maken ook gebruik van deze ruimten om een 'time-out' te kunnen aanbieden wanneer het volgen van de les in de klassensituatie even niet meer gaat.</p>
<p>Expertise:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Docenten - Specialisten 	<p>Docenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vakdocenten Mentoren Teamleiders IB/coaches Trainers Decanen NT2 begeleiding in regulier onderwijs <p>Specialisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gedragswetenschappers 	<p>Docenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> IB'ers IB/coaches Trainers <p>Specialisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gedragswetenschappers
Samenwerking instanties buiten de school	<p>LOT (vanuit de Kempengemeenten)</p> <ul style="list-style-type: none"> Leerplicht Jeugdarts Politie Novadic-Kentron Veilig Thuis Raad van de Kinderbescherming 	<p>LOT (vanuit de Kempengemeenten)</p> <ul style="list-style-type: none"> Leerplicht Jeugdarts Politie Novadic-Kentron Veilig Thuis Raad van de Kinderbescherming

3. Schoolondersteuningsprofiel PrO

3.1 Onderwijsaanbod

a. Niveau

Op het Pius X-College bieden we op de afdeling praktijkonderwijs de volgende leerwegen aan:

- Praktijkonderwijs

Ons onderwijs is de basis voor doorstroming naar:

- Arbeidstoeleiding regulier
- Arbeidstoeleiding beschermd
- Het vervolgonderwijs (mbo-niveau 1/2/3)
- Dagbesteding (enkele uitzondering)

b. Speciale klassen

Op de afdeling Praktijkonderwijs maken we geen gebruik van speciale klassen. De klassen op de hoofdlocatie maken gebruik van het transitielokaal en meldlokaal; in voorkomende individuele gevallen kan ook PrO gebruik maken van deze voorziening.

c. Profielen

Leerlingen die het praktijkonderwijs volgen, oriënteren zich in de onderbouw (leerjaar 1 t/m 3) op het beroepenveld en krijgen een uitgebreide arbeidstraining als voorbereiding op hun toekomstige werkplek. In het 3de leerjaar maakt de leerling een keuze in een beroepsrichting die bij hem past, zodat in de bovenbouw (vanaf 4^e het leerjaar) daarin gestart kan worden. De leerling kan een keuze maken uit de volgende 7 richtingen:

- Handel en verkoop
- Zorghulp
- Groene ruimte
- Dierhouderij
- Metaal
- Bouw
- Consumptief

Een groot deel van de onderwijstijd wordt in de bovenbouw besteed aan de gekozen beroepsrichting. Stage speelt hierbij ook een belangrijke rol.

Naast het behalen van branchegerichte certificaten, zijn er tevens mogelijkheden om een assistentendiploma te halen.

Voor elke leerling binnen het praktijkonderwijs wordt een OPP opgesteld wat wordt besproken met ouders en wat minimaal 1x per schooljaar wordt geëvalueerd.

3.2 Toelating

a. Basisschooladvies

Voor de toelating van leerlingen is het advies van de basisscholen leidend voor ons. Zie verder het beleidsdocument aanneme en plaatsingsbeleid op het Pius X-College.

b. Aanvullende toelatingscriteria

Praktijkonderwijs:

Voor een deelname aan praktijkonderwijs zijn er speciale voorwaarden waaraan een leerling moet voldoen:

De PCL (Permanente Commissie Leerlingondersteuning) beoordeelt of de leerling gebaat is bij praktijkonderwijs. Hierbij kijkt de PCL naar verschillende gegevens:

- de motivering van de school, onderbouwd met het schooladvies van de basisschool,
- de leerachterstand van de leerling (de leerling heeft een achterstand van tenminste 50 % op minimaal 2 van de volgende 4 terreinen: inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen)
- het IQ van de leerling. De leerling heeft een IQ tussen de 60 en 80.

3.3 Basisondersteuning

a. Veilig schoolklimaat

Op school zijn aanwezig:

- Veiligheidsplan
- Regeling ter voorkoming van seksuele intimidatie, agressie, geweld
- Protocol medisch handelen
- Anti- pestprotocol
- Leerlingenstatuut

b. Cyclus planmatig handelen

Onder leiding van de teamleider in samenspraak met het ondersteuningsteam van de afdeling Praktijkschool, de gedragsdeskundige en de IB-er vindt wekelijks overleg plaats waarbij het Individuele Ontwikkelingsperspectief van de leerling besproken wordt.

Elke klas heeft één of twee mentoren. Deze mentoren zijn het aanspreekpunt voor leerlingen, hun ouders, vakdocenten en de teamleider. Het tweede aanspreekpunt is de coördinator van de betreffende bouw.

De communicatie vanuit school naar ouders zal grotendeels via de mentor verlopen. Van de contactmomenten zal schriftelijk verslag gedaan worden in ons leerlingvolgsysteem (SOM).

c. Betrokkenheid ouders/verzorgers

De relatie tussen ouders en school is niet vrijblijvend. Er is sprake van wederzijdse verantwoordelijkheid. Het Pius X-College werkt vanuit de overtuiging dat hoe hechter de band tussen school en ouders is, des te beter de resultaten zullen zijn. De Ouderraad bestaat uit een aantal ouders die allen één of meer kinderen op het Pius X-College hebben. De taak van de Ouderraad is het behartigen van de belangen van ouders en leerlingen. De school ziet de Ouderraad als een partner. Door kennis te delen, samen te werken, mee te denken en te

ondersteunen proberen ouders een bijdrage te leveren aan goed onderwijs. Dit gebeurt door een open communicatie tussen school en ouders. De ouderraad organiseert jaarlijks enkele drukbezochte thema-avonden. Ook kunnen ouders via enquêtes hun mening geven of deelnemen aan klankbordgroepen.

Soms heeft een leerling meer ondersteuningsbehoeften dan waar in de klas aan voldaan kan worden. In zo'n geval zal in overleg met de ouders bekeken worden hoe tegemoetgekomen kan worden aan deze behoeften en wie daar een rol in zal gaan spelen binnen of zelfs buiten de school.

d. Afstemming onderwijs-leerlingpopulatie

Het Pius X-College staat midden in de Kempische samenleving. We willen het beste onderwijs verzorgen voor alle kinderen in deze regio. Het onderwijs wordt afgestemd op de doestellingen van de 'Brainport-regio' waar we deel van uitmaken. Leerlingen worden klaargestoomd voor het leven en de uitdagingen die op hun pad komen nadat ze het Pius X-College verlaten.

Het is de ambitie van het Pius X-College om eigentijds onderwijs te blijven ontwikkelen in verbinding met de omgeving van de school. Passend onderwijs is daar een belangrijke pijler van: voor iedere leerling is een leerroute die hem of haar past. Ons motto is daarbij leidend: 'jij leert, jij inspireert'. Het Pius X-College wil de leerlingen en medewerkers inspireren en geïnspireerd worden door iedereen die betrokken is bij de school.

e. Basisondersteuning binnen de IVO-velden

- Aandacht en tijd

Veel van onze docenten zijn geschoold in het herkennen van leer- en sociaal emotionele problemen. Onze ambitie is ervoor te zorgen dat alle docenten hiervoor verdere scholing volgen alsmede voor het differentiëren binnen de klas en het opstellen van (groeps-) handelingsplannen. Voor het omgaan met dyslexie, AD(H)D, ASS, en gedragsproblematiek geldt hetzelfde. Onze docenten kunnen hiervoor ook altijd een beroep doen op de IB-coach. Deze heeft hiervoor een gerichte scholing gevolgd of zal deze op korte termijn gaan volgen. De ondersteuning vanuit de gedragsdeskundigen van onze school (orthopedagoog of psycholoog) is altijd in te zetten evenals de deskundigheid vanuit onze externe partners.

- Aangepast lesmateriaal

Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben zijn er laptops beschikbaar om hun toetsen te maken. Meestal zullen de leerlingen met dyslexie hier gebruik van maken. Door deze leerlingen is ook het Kurzweil of Sprint Plus programma te gebruiken (voorleesprogramma's). Verder worden leerlingen van de afdeling praktijkonderwijs voorbereid op werken bij het ArbeidsTrainingsCentrum (ATC). Hiervoor is een hal op het industrieterrein beschikbaar.

De richtingen zorg, handel en verkoop en horeca zijn gevestigd in het gebouw van praktijkonderwijs. De richtingen bouw en dierhouderij maken gebruik van de faciliteiten op de hoofdlocatie. Voor de richting metaal wordt gebruik gemaakt van het lascentrum in Hapert. De leerlingen die gekozen hebben voor de richting groene ruimte leren en werken in de natuur rondom boerderij 'Natuurlijk'.

- Aanpassing in de ruimte

Het gebouw beschikt over een lift zodat ook minder mobiele leerlingen, indien noodzakelijk, op de eerste verdieping kunnen komen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een mindervalide toilet beschikbaar.

- Expertise
Welke expertise heeft de school in huis

Wat	Voor wie	Door wie	Omschrijving
Begeleiding in de klas	Alle leerlingen	Vakdocenten	Vakdocenten zijn in staat om leerlingen goed te begeleiden in het kennis overdragen maar ook in de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling
Schakel tussen school en thuis	Alle leerlingen	Mentoren	De mentor begeleidt de leerling in zijn ontwikkeling op school. Hij/zij is hierbij de schakel tussen vakdocenten, leerlingen en ouders.
Leidinggevende per kernteam	Leerlingen en docenten	Teamleiders	Voortgang van onderwijsloopbaan van leerlingen binnen het kernteam volgen. Uitzetten onderwijskundige ontwikkelingen en begeleiden van dit proces. Leidinggeven aan docenten en OOP'ers binnen het kernteam.
Intern Begeleider en coach van leerlingen en docenten van het kernteam	Leerlingen en docenten	IB/ coach	De IB/ coach is de begeleider die een grote rol speelt in de begeleiding van de leerling met extra ondersteuningsbehoeften. Hij/ zij zet de begeleiding uit naar de mentor of de IB'er en monitort of dit goed verloopt. Verder is hij/zij vraagbaak voor de docenten en geeft hij/zij ondersteuning aan de docenten omtrent de manier waarop een leerling begeleid moet worden in de klas. IB/coach kan ook zelf kortdurende begeleiding geven aan leerlingen.
Adviesorgaan, onderzoeker en begeleiding voor kernteams	Teamleiders, IB/coaches en leerlingen	Gedragswetenschappers (Psycholoog en orthopedagoog)	De gedragswetenschappers nemen deel aan de het wekelijks begeleidingsoverleg tussen haar, de

X

			teamleider en de IB/coaches. Zij adviseren de anderen in het begeleidingsoverleg hoe de leerling te begeleiden indien nodig. Ze bepaalt met de anderen welke ondersteuning de leerling nodig heeft na signalering van problemen. De gedragswetenschapper doet aanvullend onderzoek indien gewenst.
Trainingen	Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	Trainers	We bieden een aantal trainingen aan leerlingen die daar behoefte aan hebben; Rots en Watertraining Rouwsteunverwerking
NT2 begeleiding	Leerlingen die minder dan 6 jaar in Nederland wonen	NT2 begeleiders	Leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben en minder dan 6 jaar Nederlands onderwijs hebben genoten kunnen aanspraak maken op NT2 begeleiding.
Ondersteuning bij doorstroom naar arbeid of andere passende omgeving	Alle leerlingen die onze school zullen gaan verlaten	Decanen/ uitstroom-coördinator	De decanen begeleiden de leerlingen naar een arbeidsplaats of andere omgeving waar de leerling heen zal gaan.

X

- Samenwerking met andere instanties

Naam instantie	Toelichting op de aard van de samenwerking
CJG+ De Kempen	Een medewerker van het LOT (Lokaal Ondersteuningsteam van de Kempengemeenten) neemt op afroep deel aan het Ondersteuningsteam overleg. Zij is de schakel tussen school en de zorg voor de jeugdigen vanuit de gemeenten in de Kempen. Wanneer de problematiek zijn oorsprong kent in de thuissituatie kunnen de ouders zich aanmelden bij het LOT (onderdeel van CJG+) om van daaruit ondersteuning te kunnen krijgen. Wanneer de problematiek te complex is voor het LOT zal de casus doorgezet worden naar het Kempenteam.
Leerplicht	De leerplichtambtenaar sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de jeugdarts en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.

Jeugdarts	De jeugdarts (van GGD) sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de leerplichtambtenaar en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.
Politie	Politie kan ingezet worden wanneer er strafbare gebeurtenissen plaatsvinden of wanneer zaken daar dicht tegenaan zitten en een leerling gewaarschuwd moet worden over zijn of haar gedrag. Minstens twee keer per jaar vinden onaangekondigd kluisjescontroles plaats.
Novadic Kentron	NK kan ingezet worden wanneer een situatie daarom vraagt. Te denken valt aan verslavingsproblematiek en voorlichting.
Veilig Thuis	School kan anoniem advies inwinnen bij Veilig Thuis. Aan de hand van de meldcode kan school een melding doen bij Veilig Thuis waarna een onderzoek zal plaatsvinden.
Raad van de Kinderbescherming	De RvK zal contact opnemen met school wanneer zij aanvullende informatie nodig heeft in hun onderzoek omtrent problematiek rondom een leerling.

X

3.4 Extra ondersteuning

- Aangepaste onderwijsmaterialen en -faciliteiten

Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben zijn er laptops beschikbaar om hun toetsen te maken. Meestal zullen de leerlingen met dyslexie hier gebruik van maken. Door deze leerlingen is ook het Kurzweil of Sprint Plus programma te gebruiken (voorleesprogramma's). Verder is er ook extra materiaal aanwezig zoals schotjes om even 'apart' te kunnen zitten in de klas, tangles (anti-stressmateriaal) en wiebelkussens.

Het gebouw beschikt over een lift zodat ook minder mobiele leerlingen, indien noodzakelijk, op de eerste verdieping kunnen komen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een mindervalide toilet beschikbaar.

Verder worden leerlingen van de afdeling praktijkonderwijs voorbereid op werken bij het ArbeidsTrainingsCentrum (ATC). Hiervoor is een hal op het industrieterrein beschikbaar.

De richtingen zorg, handel en verkoop en horeca zijn gevestigd in het gebouw van praktijkonderwijs. De richtingen bouw en dierhouderij maken gebruik van de faciliteiten op de hoofdlocatie. Voor de richting metaal wordt gebruik gemaakt van het lascentrum in Hapert. De leerlingen die gekozen hebben voor de richting groene ruimte leren en werken in de natuur rondom boerderij 'Natuurlijk'.

- Aanpassingen inrichting gebouw

Het gebouw beschikt over een lift zodat ook minder mobiele leerlingen, indien noodzakelijk, op de eerste verdieping kunnen komen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een mindervalide toilet beschikbaar.

- Expertise
DOCENTEN

Wat	Voor wie	Door wie	Omschrijving
Extra begeleiding leerlingen	Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	IB'er	De IB'er begeleidt een leerling met extra ondersteuningsbehoeften. Frequentie en duur wordt bepaald aan de hand van de behoeften van de leerling.
Intern Begeleider en coach van leerlingen en docenten van het kernteam	Leerlingen en docenten	IB/ coach	De IB/ coach is de begeleider een grote rol speelt in de begeleiding van de leerling met extra ondersteuningsbehoeften. Hij/ zij zet de begeleiding uit naar de mentor of de IB'er en monitort of dit goed verloopt. Verder is hij/zij vraagbaak voor de docenten en geeft hij/zij ondersteuning aan de docenten omtrent de manier waarop een leerling begeleid moet worden in de klas. IB/coach kan ook zelf kortdurende begeleiding geven aan leerlingen.
Trainingen	Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	Trainers	We bieden een aantal trainingen aan leerlingen die daar behoefte aan hebben; Faalangstreductietraining Examenvreestraining Rots en Watertraining Rouwsteunverwerking

X

SPECIALISTEN

Adviesorgaan en begeleiding voor kernteams	Teamleiders, IB/coaches en leerlingen	Gedragswetenschappers (Psycholoog en orthopedagoog)	De gedragswetenschappers nemen deel aan de het wekelijks begeleidingsoverleg tussen haar, de teamleider en de IB/coach. Zij adviseren de anderen in het begeleidingsoverleg hoe de leerling te begeleiden indien nodig. Ze bepaalt met de anderen welke ondersteuning de leerling nodig heeft na signalering van problemen. De gedragswetenschapper doet aanvullend onderzoek indien gewenst.
--	---------------------------------------	---	---

- Samenwerking met andere instanties buiten de school

Naam instantie	Toelichting op de aard van de samenwerking
CJG+ De Kempen	Een medewerker van het LOT (Lokaal Ondersteuningsteam van de Kempengemeenten) neemt deel aan het Ondersteuningsteam overleg. Zij is de schakel tussen school en de zorg voor de jeugdigen vanuit de gemeenten in de Kempen. Wanneer de problematiek zijn oorsprong kent in de thuissituatie kunnen de ouders zich aanmelden bij het LOT (onderdeel van CJG+) om van daaruit ondersteuning te kunnen krijgen. Wanneer de problematiek te complex is voor het LOT zal de casus doorgezet worden naar het Kempenteam.
Leerplicht	De leerplichtambtenaar sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de jeugdarts en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.
Jeugdarts	De jeugdarts (van GGD) sluit maandelijks aan bij het Ondersteuningsteamoverleg. Zij kijkt samen met de leerplichtambtenaar en leden van het OT (ondersteuningsteam) naar het verzuim van de leerlingen. Hier worden vervolgstappen bepaald en gevolgd.
Politie	Politie kan ingezet worden wanneer er strafbare gebeurtenissen plaatsvinden of wanneer zaken daar dicht tegenaan zitten en een leerling gewaarschuwd moet worden over zijn of haar gedrag. Minstens twee keer per jaar vinden onaangekondigd kluisjescontroles plaats.
Novadic Kentron	NK kan ingezet worden wanneer een situatie daarom vraagt. Te denken valt aan verslavingsproblematiek en voorlichting.
Veilig Thuis	School kan anoniem advies inwinnen bij Veilig Thuis. Aan de hand van de meldcode kan school een melding doen bij Veilig Thuis waarna een onderzoek zal plaatsvinden.
Raad van de Kinderbescherming	De RvK zal contact opnemen met school wanneer zij aanvullende informatie nodig heeft in hun onderzoek omtrent problematiek rondom een leerling.

X

3.5 Verwijzing naar relevante websites:

Verwijzing naar uitgebreide website van de school:

www.piusx-college.nl In de digitale schoolgids worden de ondersteuningsvoorzieningen op afdelingsniveau nader uitgewerkt.

Verwijzing naar vergelijkingssite:

www.scholenopdekaart.nl Op de site van Scholen op de Kaart zijn van alle scholen de schoolondersteuningsprofielen opgenomen.

Verwijzing naar website van het samenwerkingsverband:

www.swveindhovenkempeland.nl Op de site van het Regionaal samenwerkingsverband staat onder andere het regionale ondersteuningsplan en kunnen ouders informatie inwinnen met betrekking tot passend onderwijs.

Verwijzing naar passend onderwijs:

www.passendonderwijs.nl

www.steunpuntpassendonderwijs.nl Voor alle vragen rond Passend Onderwijs

BIJLAGE

	Ondersteuning	
IVO-velden	Basis	Extra
Extra aandacht en tijd	<p>Veel van onze docenten zijn geschoold in het herkennen van leer- en sociaal emotionele problemen. Onze ambitie is ervoor te zorgen dat alle docenten hiervoor verdere scholing volgen alsmede voor het differentiëren binnen de klas en het opstellen van (groeps-) handelingsplannen. Voor het omgaan met dyslexie, AD(H)D, ASS, en gedragsproblematiek geldt hetzelfde. Onze docenten kunnen hiervoor ook altijd een beroep doen op de IB-coach. Deze heeft hiervoor een gerichte scholing gevolgd of zal deze op korte termijn gaan volgen. De ondersteuning vanuit de gedragsdeskundigen van onze school (orthopedagoog of psycholoog) is altijd in te zetten evenals de deskundigheid van onze externe partners.</p>	<p>Veel van onze docenten zijn geschoold in het herkennen van leer- en sociaal emotionele problemen. Onze ambitie is ervoor te zorgen dat alle docenten hiervoor verdere scholing volgen alsmede voor het differentiëren binnen de klas en het opstellen van (groeps-) handelingsplannen. Voor het omgaan met dyslexie, AD(H)D, ASS, en gedragsproblematiek geldt hetzelfde. Onze docenten kunnen hiervoor ook altijd een beroep doen op de IB-coach. Deze heeft hiervoor een gerichte scholing gevolgd of zal deze op korte termijn gaan volgen. De ondersteuning vanuit de gedragsdeskundigen van onze school (orthopedagoog of psycholoog) is altijd in te zetten evenals de deskundigheid van onze externe partners.</p>
Onderwijsmaterialen, - faciliteiten	<p>Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben zijn er laptops beschikbaar om hun toetsen te maken. Meestal zullen de leerlingen met dyslexie hier gebruik van maken. Door deze leerlingen is ook het Kurzweil of Sprint Plus programma te gebruiken (voorleesprogramma's).</p> <p>Verder worden leerlingen van de afdeling praktijkonderwijs voorbereid op werken bij het ArbeidsTrainingsCentrum (ATC). Hiervoor is een hal op het industrieterrein beschikbaar.</p> <p>De richtingen zorg, handel en verkoop en horeca zijn gevestigd in het gebouw van praktijkonderwijs. De richtingen bouw en dierhouderij maken gebruik van de faciliteiten op de hoofdlocatie. Voor de richting metaal wordt gebruik gemaakt van het lascentrum in Hapert. De leerlingen die gekozen hebben voor de richting groene ruimte leren en werken in de natuur rondom boerderij 'Natuurlijk'.</p>	<p>Voor leerlingen die daar behoefte aan hebben zijn er laptops beschikbaar om hun toetsen te maken. Meestal zullen de leerlingen met dyslexie hier gebruik van maken. Door deze leerlingen is ook het Kurzweil of Sprint Plus programma te gebruiken (voorleesprogramma's).</p> <p>Verder worden leerlingen van de afdeling praktijkonderwijs voorbereid op werken bij het ArbeidsTrainingsCentrum (ATC). Hiervoor is een hal op het industrieterrein beschikbaar.</p> <p>De richtingen zorg, handel en verkoop en horeca zijn gevestigd in het gebouw van praktijkonderwijs. De richtingen bouw en dierhouderij maken gebruik van de faciliteiten op de hoofdlocatie. Voor de richting metaal wordt gebruik gemaakt van het lascentrum in Hapert. De leerlingen die gekozen hebben voor de richting groene ruimte leren en werken in de natuur rondom boerderij 'Natuurlijk'.</p>

Inrichting gebouw	Het gebouw beschikt over een lift zodat ook minder mobiele leerlingen, indien noodzakelijk, op de eerste verdieping kunnen komen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een mindervalide toilet beschikbaar	Het gebouw beschikt over een lift zodat ook minder mobiele leerlingen, indien noodzakelijk, op de eerste verdieping kunnen komen. Voor de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de reguliere toiletten is er een mindervalide toilet beschikbaar.
Expertise: - Docenten - Specialisten	Docenten: Vakdocenten Mentoren Teamleiders IB/coaches Trainers Decanen NT2 begeleiding in regulier onderwijs Specialisten: Gedragswetenschappers	Docenten: IB'ers IB/coaches Trainers Specialisten: Gedragswetenschappers
Samenwerking instanties buiten de school	LOT (vanuit de Kempengemeenten) Leerplicht Jeugdarts Politie Novadic- Kentron Veilig Thuis Raad van de Kinderbescherming	LOT (vanuit de Kempengemeenten) Leerplicht Jeugdarts Politie Novadic- Kentron Veilig Thuis Raad van de Kinderbescherming

x